TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı :20873
Tarih :26.10.2026

52143

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Kurye Hakları Derneğinin raporlarına göre Türkiye'de 2022–2025 yılları arasında en az 233 motokurye çalışırken yaşamını yitirmiştir. Derneğin Ağustos 2026'da paylaştığı verilere göre 2026'nın ilk altı ayında da en az 22 motokurye hayatını kaybetmiştir. Derneğin 2025 yılı raporunda yaşamını yitiren 44 motokuryenin 4'ünün çocuk olduğu belirtilmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine dayanan ve Haziran 2026'da yayımlanan akademik bir araştırmaya göre, posta ve kurye faaliyetleri sektöründe 2015–2024 döneminde 30 bin 230 iş kazası kaydedilmiştir. Aynı araştırmada 2024 yılı için 81 bin 271 kayıtlı çalışan bulunduğu belirtilmektedir. Ancak bu veriler motokuryelerle sınırlı olmayıp sektörün tamamını kapsamaktadır. Farklı çalışma statülerindeki motokuryelerin toplam sayısına ve bu mesleğe özgü iş kazalarına ilişkin kapsamlı resmî verilerin bulunmaması, sorunların gerçek boyutunun belirlenmesini güçleştirmektedir.

Uzun çalışma saatleri, teslimat baskısı, paket başına ücretlendirme, esnaf-kurye modelindeki sosyal güvenlik sorunları ve olumsuz hava koşullarında çalışmaya ilişkin şikâyetler, motokuryelerin iş sağlığı ve güvenliği bakımından karşılaştığı başlıca sorunlardır. Mayıs 2025'te kurye faaliyetlerinin tehlike sınıfında yapılan değişikliğin uygulamadaki sonuçlarının da açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu bağlamda:

1. Türkiye'de 2023, 2024, 2025 ve 2026 yılları itibarıyla fiilen çalışan motokurye sayısı kaçtır? Bunların kaçı 4/a, kaçı 4/b kapsamında sigortalıdır? Kayıt dışı çalışan motokuryelere ilişkin Bakanlığınızın bir tespiti bulunmakta mıdır?
2. 2023–2026 yıllarında motokuryelerin karıştığı ve iş kazası olarak kaydedilen olayların sayısı kaçtır? Bu kazalarda kaç motokurye yaşamını yitirmiş, kaçı yaralanmıştır? Verilerin yıllara ve illere göre dağılımı nedir?
3. Aynı dönemde motokurye çalıştıran işletmeler ve dijital platformlar hakkında kaç iş sağlığı ve güvenliği denetimi yapılmıştır? Kaç ihlal tespit edilmiş, hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
4. Esnaf-kurye modeli kapsamında çalışanların iş kazası, meslek hastalığı, geçici iş göremezlik ve gelir kaybı durumlarında karşılaştıkları sorunlara ilişkin Bakanlığınızca yürütülen bir inceleme bulunmakta mıdır? Bu çalışanların sosyal güvenlik haklarını güçlendirmeye yönelik hangi çalışmalar yapılmaktadır?

5. Paket başına ücretlendirme, teslimat süreleri, performans puanları, prim kesintileri ve dijital platformların çalışma düzenini belirleyen uygulamalarının iş sağlığı ve güvenliği üzerindeki etkilerine ilişkin herhangi bir denetim veya araştırma yapılmış mıdır?
6. Motokuryelerin uzun çalışma saatleri, dinlenme süreleri ve olumsuz hava koşullarında çalıştırılmalarına ilişkin Bakanlığınızca hangi denetimler gerçekleştirilmektedir? Meteorolojik uyarılar sırasında çalışmanın durdurulması ve çalışanların gelir kaybına uğramaması için bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
7. 2023–2026 yıllarında çocuk yaşta motokurye çalıştırıldığı gerekçesiyle kaç işletme hakkında işlem yapılmıştır? Bu kapsamda tespit edilen çocuk sayısı, uygulanan yaptırımlar ve illere göre dağılımı nedir?
8. Mayıs 2025'te kurye faaliyetlerinin az tehlikeli sınıftan tehlikeli sınıfa geçirilmesinin ardından iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri, risk değerlendirmeleri ve denetimler bakımından hangi sonuçlar elde edilmiştir? Motokuryeliğin fiilî riskleri dikkate alınarak çok tehlikeli işler sınıfında değerlendirilmesine yönelik bir çalışma bulunmakta mıdır?